

њом – не припада јој душом и телом.

6. ВРСТЕ СТРАНАЧКИХ СИСТЕМА

Како што постоје класификације и типологије политичких странака тако се деле и разликују и страначки системи. Док се политичке странке деле према бројним и разноврсним обележјима, дотле се код поделе страначких система углавном полази од броја политичких странака. Но осим броја странака, могу да се узму и нека друга мерила за разликовање страначких система, а једно од њих би било и положај политичких странака, њихов међусобни однос, као и однос према државним органима. Према мерилу броја странака, најчешће се истиче подела на једнопартијске, двопартијске и вишепартијске системе мада се срећу и нешто другачије поделе као она Дивержеова на двопартијске, тропартијске и четворопартијске, уз његову опаску да изнад овог прага никаква класификација није више могућа. За неке писце опет број странака није једино и суштинско мерило за разврставање страначких система па зато инсистирају и на неким допунским. Тако Ђ. Сартори полази и од броја странака али и темељних циљева партијског ангажмана па даје једну доста разрађену и проширену поделу која је у стању да обухвати богату и разноврсну политичку праксу. Он у својој класификацији разликује: једнопартијске системе; системе са хегемонистичком партијом; системе са предоминантном партијом; двопартијске системе; системе са ограниченим плурализмом; системе са екстремним плурализмом и атомизоване системе. Овај Сарторијев приступ је занимљив у томе што постојећу поделу страначких система допуњује тако што у једностранице системе сврстава и системе са хегемонистичком и системе са предоминантном странком, док вишестраначке системе рашчлањава на системе са ограниченим плурализмом и системе са екстремним плурализмом, док би атомизовани системи били један специфика, нешто што по Сарторију означава „тачку где више нема потребе за прецизним бројањем, тј. праг изнад кога је број партија – да ли 10,20 или више – од малог је значаја. Постоје и такве поделе страначких система које уз ову основну, уобичајену (на једностранице, двостраначке и вишестраначке) укључују и систем са доминантном странком као четврти систем, док у оквиру двостраначког система разликују строги и гипки двопартизам (бипартизам) а код вишестраначког система: строги гипки и умерени вишепартизам.

За проф. Р. Лукића ова уобичајена подела страначких система није добра